

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 1,133 คน และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดทั้ง 5 จังหวัดในเขตการศึกษา 4 จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บข้อมูล 2 ขั้นตอนจึงกำหนดตัวอย่างประชากรไว้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรในการเก็บข้อมูลขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ผู้ให้ข้อมูลคือข้าราชการครู ซึ่งหมายถึงผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 จำนวน 1,133 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ประคอง กรรณสูตร, 2535) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = กลุ่มตัวอย่างประชากร

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม 0.05

คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 296 คน จากนั้นนำไปเทียบสัดส่วนตามจำนวนข้าราชการครูในโรงเรียน เพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนแล้วใช้วิธีจับฉลากเพื่อเลือกผู้ให้ข้อมูล

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรในการเก็บข้อมูลขั้นตอนที่ 2

เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 5 คน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 จำนวน 30 คน รวมเป็น 35 คน ใช้ประชากรทั้งหมดโดยไม่สุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหา สาเหตุของปัญหา และนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 มีการเก็บข้อมูล 2 ขั้นตอน ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็น 2 แบบ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นข้าราชการครู ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 296 คน

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบให้เลือกตอบ

(Check- list)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 เป็นแบบให้เลือกตอบ (Check-list) และปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ใช้สัมภาษณ์ประชากร ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 5 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน รวมเป็น 35 คน แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา บทความ งานวิจัย และแบบประเมินมาตรฐานโรงเรียน แล้วกำหนดเป็นคำถาม และคำตอบให้เลือกตอบ และปลายเปิดให้ครอบคลุมงานวิชาการของโรงเรียน
2. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข
3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความตรงของเนื้อหา และการใช้สำนวนภาษา
5. นำผลการตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปร่วมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามกับอาจารย์ที่ปรึกษา
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดกระบี่ จำนวน 1 โรงเรียน โดยทดลองกับครูจำนวน 30 คน
7. นำผลการทดลองและผลการสังเกตการตอบแบบสอบถามมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์
8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร

การสร้างแบบสัมภาษณ์

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของตัวอย่างประชากร จากการเก็บข้อมูล ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อรวบรวมปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4

2. คัดเลือกปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามเกินกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าเป็นปัญหา และคัดเลือกสาเหตุของปัญหานั้น ที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญมีความถี่หรือค่าร้อยละสูงสุดอันดับ 1 - 3 มาจัดเป็นคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4

3. สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บข้อมูลจากประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำเสนอกรมสามัญศึกษาเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังผู้บริหาร โรงเรียน และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดที่เป็นกลุ่มประชากร การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดกระบี่ ตรัง และพังงา เป็นบางส่วน และส่งไปทางไปรษณีย์สำหรับส่วนที่เหลือในจังหวัดพังงา ภูเก็ต และระนอง

การรับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้เดินทางไปรับด้วยตนเอง สำหรับโรงเรียนที่ได้ไปส่งไว้ด้วยตนเอง และให้โรงเรียนรวบรวมส่งกลับคืนทางไปรษณีย์สำหรับโรงเรียนที่ผู้วิจัยส่งไปทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้จำนวน 241 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.4 โดยจำแนกตามโรงเรียนต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนมา

จังหวัด	โรงเรียน	ส่งไป	ได้รับคืน	คิดเป็น %	
กระบี่	เมืองกระบี่	11	11	100.0	
	หนองทะเลวิทยา	4	4	100.0	
	คลองยางประชานุสรณ์	4	4	100.0	
	พนมเบญจา	10	10	100.0	
	คลองท่อมราษฎร์รังสรรค์	13	13	100.0	
	ปลายพระยาวิทยาคม	8	8	100.0	
	ลำทับประชานุเคราะห์	4	4	100.0	
	เหนือคลองประชาบำรุง	16	16	100.0	
	คลองพนสฤษดิ์พิทยา	6	6	100.0	
	ตรัง	น้ำผุด	12	9	75.0
กันตังรัชฎาศึกษา		8	6	75.0	
ปะเหลียนผดุงศิษย์		11	9	81.8	
คันธพิทยาคาร		6	4	66.7	
ทุ่งหนองแห้งประชาสรรค์		9	6	66.7	
สิเกาประชาผดุงวิทย์		6	6	100.0	
สามัคคีศึกษา		11	9	81.8	
ห้วยนางราษฎร์บำรุง		9	8	88.9	
ลำภูราเรืองวิทย์		13	12	92.3	
วังวิเศษ		11	9	81.8	
รัษฎานุประดิษฐ์อนุสรณ์		7	7	100.0	
หาดสำราญวิทยา		6	4	66.7	
พังงา		คิงกพังงาวิทยายน	15	13	86.7
		สตรีพังงา	13	12	92.3
		คุระบุรีพิทยา	7	6	85.7
		ทุ่งโพธิ์วิทยา	11	0	00.0
	ทับปุดวิทยา	11	10	90.9	
	ท้ายเหมืองวิทยา	16	14	87.5	
	ภูเก็ต	กะทู้วิทยา	10	7	70.0

จังหวัด	โรงเรียน	ส่งไป	ได้รับคืน	คิดเป็น %
ระนอง	สตรีระนอง	15	8	53.3
	กระบี่วิทยา	8	6	75.0
รวม		296	241	81.4

ขั้นตอนที่ 2

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปขอสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด และผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้พบและสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด 3 ท่าน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 26 ท่าน รวมทั้งสิ้น 29 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 82.9 โดยจำแนกตามจังหวัดได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์

จังหวัด	จำนวนประชากร	ผู้ให้สัมภาษณ์	คิดเป็น %
กระบี่	10	10	100.0
ตรัง	13	12	92.3
พังงา	7	4	57.1
ภูเก็ต	2	2	100.0
ระนอง	3	1	33.3
รวม	35	29	82.9

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละและเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และเสนอในรูปตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าร้อยละ (%) หาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss-x (Statistical Package for the Social Sciences Version X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย